

ти, базовані на продуктивному і творчому новаторському використанні інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

У широкому тлумаченні поняття «відкрита освіта» — це освіта без бар'єрів, доступна усім охочим навчатися, а в національному контексті основний акцент робиться на гострих проблемах недостатньої якості освіти та відповідності вимогам часу і соціально-економічним (зокрема, глобальним) реаліям і тенденціям.

Відкрита освіта передбачає широке використання електронних бібліотечних систем, засобів візуалізації, дистанційну освіту із засобами аудіо- і відеозв'язку. Сприяє розширенню можливостей для колективної роботи в рамках навчального процесу як на рівні викладач-студент, так і між колегами-викладачами вищих навчальних закладів, студентами та аспірантами в рамках вирішення конкретних освітніх і наукових завдань.

Новітні ІКТ активізують зацікавленість студентів у самоосвіті, що сприяє поглибленню знань у поєднанні з умінням їх застосовувати в різних умовах професійної діяльності; умінню працювати колективно; здатності швидко освоювати нові технології, розвитку критичного мислення і творчих здібностей.

У сучасного молодого фахівця ІКТ розвивають компетенції в області лідерства, а також функціональні компетенції, серед яких: креативність та інноваційність, здатність до вирішення виникаючих проблем; персональна ефективність; здатність впливати на обраний напрям бізнесу. Сучасне студентство прагне поєднувати навчання з роботою. ІКТ дають змогу організувати ефективний навчальний процес у найбільш прийнятних для студентів формах, у тому числі — забезпечити можливість повноцінного навчання без необхідності вносити значні зміни у поточну діяльність.

Застосування у навчальному процесі новітніх ІКТ та інноваційних методів роботи, що спираються на ці технології, може відіграти значну позитивну роль у реформуванні різних сфер освітньої діяльності нашого університету. По-перше, завдяки використанню дистанційних методів до навчання буде залучатися дедалі більше людей середнього віку (освіта протягом життя). По-друге, подоланню браку якісних навчальних матеріалів сприятиме створення і поширення електронних публікацій, що зробить їх доступними, здешевить їх вартість, а працювати з ними буде зручніше і ефективніше, поліпшить якість викладання через забезпечення ефективного обміну досвідом і різноманітними освітніми матеріалами між викладачами.

Сьогоднішня вимога до університетів — бути не тільки більш динамічними і «гнучкими», а й більш відкритими системами. Використання в КНЕУ елементів відкритої освіти забезпечить прозорість освітнього процесу (що і як викладається і вивчається, які матеріали і методики використовуються, якими є навчальні досягнення студентів, якою є якість роботи професорсько-викладацького складу) та якісне керування ним.

*Мельничук О.А., старший викладач,
кафедра підприємницької діяльності*

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ З НАУКИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

В умовах посилення глобалізації світового господарства суттєво зріс інтерес до освіти, конкуренція в якій значно посилилася останнім часом. Не виключенням при цьому стала університетська освіта, зокрема економічна. З огляду на це можна передбачити, що основними чинниками подальшої конкурентної боротьби «за студента» мають стати наступні чинники: престижність спеціальності; ціна освіти; престижність вищого навчального закладу; інтелектуальна доступність отримуваних знань; вибірковість предметів тощо. У зв'язку з цим вищі навчальні заклади відчувають гостру потребу в технологіях, які б дозволяли встигати за сучасними темпами накопичення знань. Однією з форм навчання, котрі сприяють успішній підготовці студентів до оволодіння новими знаннями, практичними навичками з науки «Фінансовий облік», є самостійні роботи. Вони організовуються як створення проблемної ситуації для розкриття майбутньої професійної діяльності у формі індивідуальних завдань. Основне значення таких робіт — розкрити, засвоїти теоретичні знання та відпрацювати практичні дії, без яких виконання індивідуального завдання стає неможливим. Індивідуальне завдання досягається лише в тому випадку, якщо студенти на особистому досвіді в процесі самостійної роботи над індивідуальним завданням переконуються в необхідності оволодіння тим або тим матеріалом. Для створення перед кожним студентом проблемної ситуації необхідно поставити таке індивідуальне (практичне) за-

вдання, виконання якого є неможливим без знання навчального матеріалу. При виконанні таких завдань у студентів розвиваються такі здібності, як уміння самостійно збирати, обробляти інформацію, спроможність її ефективно використовувати в процесі конструктивної роботи. Враховуючи прогресуючий розвиток комп'ютерних технологій і «студентський менталітет», усе це ще не гарантує, що всі студенти самостійно виконують власні індивідуальні роботи. Основним елементом індивідуального завдання повинен стати його захист. Адже практика списування індивідуальних завдань або виконання іншими особами вимагає покласти цьому край за рахунок насамперед достатньої кількості варіантів завдань, що сприятиме індивідуалізації контролю, а захист перетворюватиметься з формального в реальний. При такому підході виконання самостійних індивідуальних робіт у кожного студента виникатиме почуття відповідальності за кожне виконане ним завдання. Велика роль у виконанні індивідуального завдання відводиться індивідуально-консультативній роботі викладача зі студентами згідно з затвердженим графіком консультацій.

З метою активізації навчального процесу індивідуальні заняття проводяться у формі тренінгу. Під час його проведення відбувається апробація одержаних студентами теоретичних знань і засвоєння набутих практичних навичок, навичок читання й обробки первинної бухгалтерської документації, здійснення необхідних розрахунків, узагальнення інформації у регістрах бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності підприємства за звітний період.

Інноваційним підходом до самостійності вивчення науки «Фінансовий облік» є презентації. Презентації навчального і наукового матеріалу (навчальних тем, наукових статей) студентами за допомогою комп'ютерних технологій у процесі вивчення дисципліни свідчить про їх ефективність, активність на заняттях (гуртках, конференціях), виявлення зацікавленості до науки.

Крім указаних вище методів активізації роботи студентів з науки «Фінансовий облік» можна виділити дискусії, обговорення, тестування.

Використовуючи тільки активні методи навчання неможливо на практиці досягти значущих результатів. Доцільно активні методи навчання з науки використовувати «дозовано», тільки щоб підвищити інтерес до предмету, або навчання в цілому, і не в якому разі активні методи не можуть бути самоціллю.

*Осмятченко В.О., д.е.н., професор кафедри обліку
в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу*

ОБҐРУНТУВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПРОГРАМИ «УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ ОБЛІКУ»

Опанування сучасними інформаційними технологіями у конкретних предметних галузях є необхідною умовою підготовки фахівців з економіки і підприємництва. Зазначений напрям відповідає стратегічним завданням ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» щодо набуття студентами комплексу знань і компетенцій з урахуванням Програми інноваційного розвитку університету.

Важливим елементом підвищення якості сучасної економічної освіти є запровадження компетентнісного підходу до інформаційних систем і технологій через узгодженість фундаментальних і професійних знань з орієнтацією на потреби ринку праці, професійну спрямованість особистості.

Достатність рівня володіння комп'ютером і спеціалізованими прикладними програмами визначається стандартом ECDL (The European Computer Driving Licence), на який спираються європейські ВНЗ при підготовці фахівців, а також роботодавці при прийомі на роботу.

В останні роки стандарт ECDL набуває все більшого поширення у провідних європейських університетах при формуванні змісту сучасних навчальних програм. Враховуючи передовий досвід розвитку інформаційних систем і технологій ці програми і дисципліни складають основу навчальних планів підготовки студентів.

У країнах Європейського союзу та США уже понад 15 років існують магістерські програми, які поєднують бухгалтерський облік з комп'ютерними науками. У США понад 8 університетів мають магістерські програми де вивчається облік в умовах застосування інформаційних технологій. (University of Dallas, Strayer University, Grand Canyon University, Walden University, Northcentral University, Southern New Hampshire University, Herzing University, Jones International University).

Так, наприклад, в Університеті Даласу є наступний опис магістерської програми з обліку та комп'ютерних наук (Masters in Accounting and Computer Science): «Програми магістерського ступеня з бухгалтерського обліку в інформаційних системах типово включають суміш бізнес-курсів